

Kritik mot ett hovrättsråd i Svea hovrätt och mot hovrätten för hanteringen av ett utkast till fällande dom i ett brottmål

---

Beslutet i korthet: Ett brottmål skrevs av. I stället för avskrivningsbeslutet expedierade hovrätten ett utkast till fällande dom till bl.a. den offentlige försvararen. Hovrätten och ett hovrättsråd vid hovrätten kritiseras för sin hantering av detta utkast.

Anmälan

Advokaten AA framförde i en anmälan klagomål mot Svea hovrätt och ifrågasatte bl.a. domstolens objektivitet under handläggningen av ett brottmål där han var ombud och offentlig försvarare för den tilltalade. Till anmälan fogade han bl.a. ett utkast till dom daterat i augusti 2011, en skrivelse från presidenten i Svea hovrätt, BB, daterad den 30 augusti 2011, en skrivelse från BB daterad den 7 september 2011 jämte yttranden från hovrättslagmannen CC och hovrättsrådet DD.

Utredningen

Attunda tingsrätts dom i mål B 3941-10 hämtades in och granskades.

Av utredningen och anmälan med bilagor framgick i huvudsak följande. Den tilltalade åtalades för sexuellt tvång men frikändes från ansvar av Attunda tingsrätt. Åklagaren och målsäganden överklagade domen till Svea hovrätt. Målet sattes ut till huvudförhandling den 11 mars 2011 och som referent utsågs hovrättsrådet DD. Den tilltalade inställde sig inte till huvudförhandlingen, varför den ställdes in. Målet sattes därefter ut till ny huvudförhandling den 23 augusti 2011 men inte heller vid detta tillfälle inställde sig den tilltalade. Såväl åklagaren som målsäganden återkallade vid tillfället sina överklaganden, varefter målet i beslut samma dag skrevs av från vidare handläggning.

Den 26 augusti 2011 mottog AA via e-post från Svea hovrätt ett utkast till dom daterat i augusti samma år. Utöver parternas yrkanden och inställning anges bl.a. följande under ett avsnitt rubricerat ”Skuld”.

Hovrätten instämmer i tingsrättens bedömning av EE:s under utredningens gång skiftande och vacklande uppgifter. Hovrätten har heller ingen annan åsikt än

tingsrätten när det gäller frågan om vilken uppfattning EE haft om målsägandens ålder.

[- -]

De anmärkningar tingsrätten gjort om bevisverkan av videospelade förhör med barn är naturligtvis riktiga, men det kan framhållas att det i detta fall är fråga om att värdera och ta ställning till en tonårig flickas utsaga, inte ett litet barns berättelse. Målsäganden har lämnat sina uppgifter på ett trovärdigt sätt och det har inte framkommit något som medför att tillförlitligheten av hennes uppgifter kan sättas i fråga. Att målsägandens uppgifter om vad som inträffat är riktiga vinner också stöd av vad som – genom de utsagor som lämnats av FF och målsägandens mamma – framkommit om målsägandens reaktioner på det inträffade. Med hänsyn till det anförda sätter hovrätten full tilltro till målsägandens uppgifter om vad som hänt.

[- -]

Hovrätten vill för sin del peka på följande replikskiften i det videospelade förhör med målsäganden som hölls den 25 maj 2010: Förhørsledaren: "... Jag vet ju att du berättade för GG (en tidigare förhørsledare; hovrättens anm.) att när han tog tag i din hand att du stretade emot. "Målsäganden:" Alltså jag stretade inte emot så där jättemycket, lite lätt. "Förhørsledaren: "Reagerade han när du stretade emot då?" Målsäganden: "Nej, jag tror, alltså det kändes som att h(a)n tog i mer då. "Som ovan framhållits utgår hovrätten vid sin prövning från målsägandens beskrivning av händelseförloppet och denna innebär att målsäganden till en början stretat emot "lite lätt" och att EE då "tog i mer". Vad som här framkommer bör ses mot bakgrund av att målsäganden, enligt vad som framgår av nämnda videoförhör, började gråta när EE tog hennes hand och stoppade den innanför sina byxor och att målsäganden dessförinnan klargjort att hon hade en flickvän och att hon inte tyckte om killar. – Mot denna bakgrund innebär vad som framkommit om händelseförloppet att EE enligt hovrättens uppfattning utsatt målsäganden för ett olaga tvång, varigenom hon förmåtts onanera åt honom, låt vara att det används våldet – särskilt om det ses isolerat från det övriga händelseförloppet – varit av lindrig karaktär. Att EE inte skulle utövat detta tvång med sådant uppsåt som krävs för straffansvar framstår som uteslutet.

Det anförda medför att EE till skillnad från vad tingsrätten kommit fram till, skall fällas till ansvar för sexuellt tvång.

Under ett avsnitt rubricerat "Skadestånd" anges följande.

Med hänsyn till utgången i skuldfrågan är EE skadeståndsskyldig gentemot målsäganden. Vid bedömningen av storleken på det skadestånd som skall utdömas bör beaktas att EE:s beteende – enligt vad utredningen visar – medfört att målsäganden blivit störd i sin tillvaro och att hon utsatts för en relativt allvarlig kränkning. På grund härav och med beaktande av det uttryck gärningen tagit sig finner hovrätten de av målsäganden i skadestånd fordrade beloppen vara skäliga. Om räntan råder ingen tvist.

Det anförda leder till att målsägandens skadeståndstalan, med ändring av tingsrättens dom, skall bifallas.

Med anledning av det inträffade skrev AA till BB och bad om en förklaring. BB svarade skriftligen den 30 augusti 2011 och bad att få återkomma efter det att saken hade utretts närmare. Den 7 september samma år återkom BB med följande skrivelse.

Angående expediering av utkast till dom i Svea hovrätts mål nr B 6452-10

I ovan rubricerat mål hölls huvudförhandling i Svea hovrätt den 23 augusti 2011. Vid huvudförhandlingen återkallade åklagaren och målsäganden sina överklaganden och målet avskrevs. I samband med den elektroniska expedieringen av avskrivningsbeslutet skickades av misstag i stället ett utkast till dom ut.

Jag har inhämtat yttranden från hovrättslagmannen CC och hovrättsrådet DD. Jag hänvisar till dessa yttranden om vad som inträffat och vill därutöver framföra följande.

Det är enligt min mening inte anmärkningsvärt i sig att en domare förbereder en kommande huvudförhandling och votering genom att skriva ned tänkbara argumentationslinjer för olika utgångar, i vart fall till den gräns att ett sådant arbetsmaterial inte behandlar värderingar av muntlig bevisning som avses läggas fram först vid huvudförhandlingen. Arbetsmaterial av detta slag bör dock inte läggas in i målhanteringssystemet eller på annat sätt finnas tillgängligt så att det riskerar att spridas. I detta avseende har misstag skett. Spridningen av det aktuella domsutkastet riskerar att ge en bild av att hovrätts domare har en förutfattad mening i de mål som ska behandlas, vilket kan leda till att förtroendet för domstolens opartiskhet och objektivitet rubbas. Det finns all anledning att se allvarligt på det inträffade ur denna aspekt. Med anledning härav överväger vi nu att se över rutinerna för dokumenthantering i vårt digitala målhanteringssystem. Jag har inte bedömt att händelsen bör föranleda några åtgärder därutöver från min sida.

I till skrivelsen bifogat yttrande från lagmannen CC uppgavs bl.a. följande.

När togs utkast till dom fram

Inför huvudförhandlingar upprättas i varje mål ett s.k. tryck. Det tas fram av en domstolssekreterare och innehåller bl.a. en stomme till en kommande dom. De enda uppgifter som finns i den är formella uppgifter om parter m.m., parternas yrkanden och inställningar samt vilka ledamöter som kommer att delta i det kommande avgörandet. Trycket delas i regel ut till ledamöterna cirka en vecka före huvudförhandlingen.

I det aktuella målet togs, så vitt framgår av utredningen av detta ärende, ett tryck fram inför förhandlingen i mars 2011. Ett dokument med en stomme till kommande dom påbörjades i VERA och bifogades trycket.

Inför den kommande huvudförhandlingen förberedde sig hovrättsrådet DD, enligt hans yttrande i detta ärende, inför förhandlingen och voteringen på så sätt att han för egen del tog fram flera dokument med olika tänkbara alternativ till utgång i målet, såväl friande som fällande. Av förbiseende sparade han ett av dokumenten i VERA.

Inför huvudförhandlingstillfället i augusti 2011 togs ett nytt tryck fram. Till det fogades dokumentet med utkast till dom. De enda ändringar i dokumentet som då gjordes av den domstolssekreteraren som tog fram trycket var att uppgifterna om datum och rättens sammansättning uppdaterades.

Av tillgänglig utredning framgår således att utkastet till dom togs fram inför huvudförhandlingstillfället i mars 2011.

Mina iakttagelser inför och efter huvudförhandlingstillfället den 23 augusti 2011

Till huvudförhandlingen hade jag delat in en sits med mig själv som ordförande, hovrättsrådet HH som referent och adjungerande ledamoten JJ som tredje ledamot. Dessutom hade två nämndemän delats in.

Trycket delades ut till mig och övriga ledamöter sannolikt i början av vecka 33 2011. På grund av sjukdom i en annan sits ersatte jag JJ med tf. hovrätts-assessorn KK som fick trycket torsdag eller fredag i vecka 33.

Måndag den 22 augusti fick jag besked om att den tilltalade sannolikt inte skulle inställa sig och att åklagaren övervägde att återkalla målet. Jag hade då på grund av andra arbetsuppgifter ännu inte tagit del av trycket.

Samma dag återkom HH från semester och vi konstaterade att det sannolikt inte skulle bli någon huvudförhandling, men att åklagaren inte avsåg att återkalla överklagandet före förhandlingstillfället.

Eftersom det sannolikt inte skulle bli någon huvudförhandling gick jag endast översiktligt igenom trycket. Men jag noterade till min förvåning att det fanns ett utkast till dom i målet. Jag vidtog då ingen åtgärd.

Den 23 augusti 2011 inställde sig inte den tilltalade till huvudförhandlingen och efter återkallelse avkunnade hovrätten ett beslut om avskrivning. I samband med förhandlingen berördes inte frågan om utkastet till dom eftersom ett avgörande i sak inte var aktuellt. Min arbetsbelastning var hög och efter förhandlingen gick jag vidare till andra arbetsuppgifter och jag tog således inte upp frågan om utkastet till dom med övriga ledamöter.

Den 29 augusti 2011 fick jag ett meddelande från lagmannen vid Attunda tingsrätt om en felaktig expediering. Jag tog inte närmare del av meddelandet utan vidarebefordrade det till avdelningens kansliföreståndare LL och bad henne följa upp detta. Några timmar senare samma dag fick jag besked om vad som hade inträffat. Jag bad då kansliföreståndaren att expediera avskrivningsbeslutet till parterna och tingsrätten samt följa upp den felaktiga expedieringen med domstolssekreteraren när denna återvände från ledighet. Jag vidtog inte någon ytterligare åtgärd.

Hur gick den felaktiga expedieringen till

När hovrätten expedierar avgöranden skickas de bland annat på elektronisk väg. I sådana fall bifogas dokumentet med avgörandet till e-postmeddelandet.

Efter kontakt med kansliföreståndaren och den domstolssekreterare, MM, som expedierade avgörandet i målet, är det klarlagt att den felaktiga expedieringen skedde på grund av att fel avgörande kom att kopplas till de meddelanden som skickades på elektronisk väg till parterna och tingsrätten.

Avslutningsvis kan noteras att i de delar som det aktuella avskrivningsbeslutet expedierades genom att avgörandet skickades i pappersform expedierades rätt dokument.

I till skrivelsen bifogat yttrande från hovrättsrådet DD uppgavs följande.

Min hantering av hovrättens mål B 6452-10

Under förberedelsen av målet har jag under viss tid varit indelad som referent. Däremot har jag inte deltagit i avgörandet av målet i fråga (och inte heller medverkat vid utsändande/expediering eller undertecknande av några dokument i målet).

Kort före en inställd förhandling i målet har jag på mitt USB-minne, med utnyttjande av befintlig mall för blivande dom, såsom ett led i förberedandet av målet och votering nedtecknat rubrik, recit och tänkbara argumentationslinjer i skilda frågor. Så har skett i flera åtskilda dokument, där vissa möjliga tentativa argument och skäl utmynnats i olika tänkbara – såväl friande som fällande – utgångar. Ett av dessa dokument – som enligt vad jag kunnat se inte innehåller något utkast till domslut – har genom ett missgrepp från min sida vid hanteringen av mitt USB-minne, där dokumenten skrivits, hamnat i hovrättens interna målhanteringssystem VERA. Sedan den huvudförhandling, där jag var indelad som referent, inställts och min befattning med målet upphört, har jag förbisett att utplåna dokumentet i fråga i VERA. De ändringar i detta dokument av namnen på de domare som var tänkta att delta i ett blivande avgörande har inte gjorts av mig.

Nämnda dokument med mitt förberedelsearbete – innehållande olika typer av möjliga argument för såväl friande som fällande utgångar – finns kvar på mitt USB-minne.

Ärendet remitterades till hovrätten för upplysningar över vad som anförts i anmälan och bedömning av det som kommit fram.

Hovrätten (presidenten BB) kom in med ett remissvar till vilket fogades ett yttrande från DD.

DD uppgav i huvudsak följande.

[---]

När jag blev uppmärksammad på det inträffade, överlämnade jag fortast möjligt till hovrättslagmannen CC i samband med en muntlig redogörelse för mina åtgärder det dokument som innehåller utkast till möjliga argument och skäl för en friande utgång. Även i samband med att jag strax härefter muntligen samma dag redovisade mina åtgärder för presidenten BB redogjorde jag för förekomsten av det dokumentet.

[---]

Vid studium av tingsrättens dom och utskrift av ett målsägandeförhör, som återgetts i skriftlig dialogform samt troligen också videoupptagning, har jag synbarligen i vardera dokumentet nedtecknat utkast till – på detta stadium – möjliga argument och skäl för en fällande respektive friande utgång. I sammanhanget kan till viss jämförelse pekas på de vidsträckta möjligheter till hänvisning som numera föreligger. I det dokument som felaktigt kommit att expedieras finns uppenbarligen inget utkast till domslut. I båda dokumenten har utkastet till – på detta stadium – tänkbara argument skälsvis fullföljts med en fällande respektive friande utgång. Redan härav framgår att jag inte haft någon förutfattad mening om målets utgång efter en eventuell huvudförhandling.

Orsaken till att just ett av två möjliga dokument felaktigt kom att sparas i det s.k. VERA-systemet vet jag inte; det är möjligt att jag förbisåg att där utplåna båda dokumenten.

Jag beklagar att saken nu kommit att uppfattas så att min objektivitet sätts i fråga. I framtiden kommer jag visligen att avstå från denna typ av ”överambitiöst” förberedelsearbete, vilket redan av tidsskäl normalt inte sker.

BB anförde i huvudsak följande.

[---]

Det inträffade är självfallet mycket beklagligt. Det kan inte accepteras att domstolen agerar på ett sätt som kan ge intryck av att en domare bestämt sig i förväg inför en huvudförhandling där muntlig bevisning ska tas upp eller läggas fram genom uppspelning, såsom i förevarande fall.

Det är i och för sig önskvärt att domarna kommer väl förberedda till huvudförhandlingen. Att för sitt eget behov skriva ner tänkbara argumentationslinjer, särskilt i rättsligt mer komplicerade mål, måste givetvis accepteras. Det är från rättssäkerhetssynpunkt samtidigt väsentligt att domaren går in i huvudförhandlingen med ett öppet sinne och inte, ens för sig själv, värderar bevisningen i förväg. Att på det sätt som här skett skriva ett i det närmaste fullständigt domsutkast är inte ett normalt arbetssätt.

Det är en omdiskuterad fråga i vilken utsträckning en domare ska ta del av utredningsmaterial i förväg. Det finns inte några formella hinder mot att en domare före huvudförhandlingen i ett brottmål tar del av materialet i akten,

inklusive dokumenterade förhör. En annan sak är att det länge har förts en diskussion kring huruvida detta är en lämplig ordning. Ett illustrativt exempel på hur frågan debatterats återfinns i rapporten från JK:s rättssäkerhetsprojekt ”Felaktigt dömda”. I rapporten framförs synpunkten att det inte är någon naturlag att en domare som är aktiv och engagerad för att bringa klarhet i de frågor över vilka han ska döma a priori framstår som partisk.

För egen del är jag av uppfattningen att en domare bör iaktta stor försiktighet med att ta del av utredningsmaterial i förväg, undantaget givetvis skriftlig bevisning till vilken hänvisning kan förväntas ske. Att i förväg ta del av förhørsutsagor som är avsedda att tas upp eller läggas fram vid huvudförhandlingen anses nog av de flesta numera normalt sett som olämpligt (jfr dock prop. 1986/87:89 s. 99 ff.).

Det sagda gäller i vart fall för domare i tingsrätt. I hovrätten är situationen delvis annorlunda. Här finns en dom, som inte sällan innehåller fylliga referat av muntliga utsagor, som underlag för prövningen. Det är en självklarhet att domarna i hovrätten noga ska studera domen innan förhandlingen.

I förevarande fall var förhållandena speciella i den meningen att ett under förundersökningen hållet videoförhör åberopades som bevisning även i hovrätten. Mot bakgrund av vad jag ovan anfört är det naturligaste i denna situation enligt min uppfattning att nöja sig med att studera domen i förväg och inte ta del av det fullständiga förhöret. Med nuvarande reglering i rättegångsbalken torde dock denna fråga närmast vara att uppfatta som domaretisk snarare än rättslig.

Med detta sagt vill jag under alla förhållanden åter understryka att arbetsmaterial av det slag som det är fråga om i ärendet inte bör läggas in i målhanteringssystemet eller på annat sätt finnas tillgängligt så att det riskerar att spridas och att det finns all anledning att se allvarligt på det inträffade även ur denna aspekt. För att förebygga att något liknande inträffar igen har de interna riktlinjerna för användandet av målhanteringssystemet VERA reviderats och samtliga medarbetare informerats om att en sådan revidering skett.

Avslutningsvis vill jag kort kommentera det förhållandet att de domare som var avdelade för målet inte agerade när de såg domsutkastet i trycket inför huvudförhandlingen. Att det fanns ett i det närmaste fullständigt utkast till dom måste ha framstått som extraordinärt. Frågan om tryckets innehåll borde med hänsyn härtill ha väckts på avdelningen. Att det fanns anledning att förvänta att målet inte skulle prövas i sak är en rimlig förklaring, om än ingen ursäkt.

AA bereddes tillfälle att yttra sig över remissvaret.

I ett beslut den 23 november 2012 anförde *JO Lindström* följande.

Bedömning

Inledning

Enligt 1 kap. 9 § regeringsformen ska en domstol i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet. Bestämmelsen omfattar inte bara hur en sak rent faktiskt har handlagts och vilka verkliga skäl som ligger bakom ett beslut eller ett annat handlande från en domstol. Även hur domstolens agerande uppfattas är av betydelse. Man talar ibland om en subjektiv och en objektiv sida av grundlagsbestämmelsen. Det subjektiva är hur domstolen själv anser sig ha agerat medan det objektiva är hur domstolens agerande kan uppfattas utifrån (se Bull och Sterzel, *Regeringsformen – en kommentar*, 2010, s. 59). Förtraendet för rättsskipningen kräver naturligtvis att

domare i olika sammanhang uppträder på ett sådant sätt att tilltron till deras opartiskhet, objektivitet och vederhäftighet inte sätts i fråga.

AA har – mot bakgrund av att hovrättsrådet DD inför en kommande huvudförhandling i ett brottmål tog del av muntlig bevisning som skulle läggas fram vid huvudförhandlingen och därefter skrev ett i det närmaste fullständigt utkast till fällande dom i målet samt att utkastet till dom även delades ut till rättsens ledamöter inför huvudförhandlingen – ifrågasatt såväl DD:s som övriga ledamöters objektivitet.

DD:s åtgärder

Hovrättsprocessen i ett brottmål har sin utgångspunkt i tingsrättens dom. Det är den domen som ska överprövas. Och som sägs i hovrättens yttrande till JO är det en självklarhet att hovrättens domare ska studera tingsrättsdomen noga inför hovrättens huvudförhandling. Eftersom tingsrättsdomen i regel innehåller redovisning av den bevisning som tagits upp av tingsrätten och tingsrättens analys av denna bevisning kommer hovrättsdomaren att inför huvudförhandlingen ha en ganska klar bild av hur tingsrätten har bedömt de frågor som är uppe till bedömning i hovrätten. I många fall kommer hovrättsdomaren också att genom läsningen av tingsrättsdomen medvetet eller omedvetet ha fått en uppfattning av hur han eller hon själv ser på dessa frågor. Det är inbyggt i systemet och medför inte att hovrättsdomaren blir jävig att handlägga målet (se Fitger m.fl., Rättegångsbalken, 1 april 2012, Zeteo, kommentaren till 4 kap. 13 § 10 p.).

I det nu aktuella fallet har DD gått ett steg längre i sitt studium av materialet från tingsrätten. Han har studerat en utskrift av ett målsägandeförhör som hållits under förundersökningen och – som han själv uppgett – troligen också en videoupptagning av detta förhör. Hovrätten har i sitt yttrande till JO gett uttryck för den uppfattningen att det naturligaste sättet att förbereda sig hade varit att nöja sig med att studera domen i förväg och inte ta del av det fullständiga förhöret men att den frågan närmast torde vara att uppfatta som domaretisk snarare än rättslig. För egen del finner jag att det är svårt att kritisera DD för att han studerat detta bevismaterial i förväg. Skillnaden mellan den genomgång som DD gjorde och det studium av tingsrättsdomen som är ett rutinemässigt led i en hovrättsdomares förberedelsearbete får anses vara en gradskillnad snarare än en artskillnad. Det får förutsättas att en yrkesdomare som tagit del av material på detta sätt ändå förmår att i enlighet med 30 kap. 2 § rättegångsbalken grunda sitt ställningstagande vid en kommande huvudförhandling endast på vad som förekommit vid förhandlingen.

Men DD gick ytterligare ett steg längre i sina förberedelser. Han skrev en text som har formen av ett utkast till hovrättens kommande domskäl. Texten utgjorde en analys av målsägandeförhöret och viss annan utredning och ledde fram till slutsatsen att bevisen räckte för fällande dom. DD har själv uppgett att han också skrev en motsvarande text som ledde fram till den motsatta

slutsatsen, dvs. att tingsrättens friande dom skulle fastställas. Det är den fällande texten som kom att expedieras och det är den som AA framför allt vänder sig mot. I sin anmälan hävdar han att med ett så tydligt resonering och ställningstagande, särskilt i fråga om värderingen av bevisningen som domen ger uttryck för, kan det svårligen finnas utrymme för DD att ha en annan ståndpunkt än den han återger i domen. Objektiviteten vid den efterföljande huvudförhandlingen kan enligt AA med fog sättas i fråga.

Jag har full förståelse för att AA, i sin egenskap av försvarare för den tilltalade, reagerar mot att hovrätten expedierar en handling som kan tolkas som att hovrätten redan före huvudförhandlingen hade bestämt sig för att hans klient var skyldig. Men även om DD, som jag strax kommer in på, ska kritiseras för sin medverkan till att handlingen expedierades, anser jag inte att det går att kritisera honom för att han skrivit det aktuella utkastet. En domare måste ha en betydande frihet att själv bestämma hur han eller hon vill förbereda sig för en huvudförhandling. Det är som jag har redovisat självklart att en hovrättsdomare ska förbereda sig genom att gå igenom tingsrättens dom och det kan också förekomma att förberedelsearbetet omfattar annat bevismaterial. Vid denna genomgång får domaren en uppfattning om de frågor som hovrätten kommer att få bedöma. Om domaren vill förbereda sig ytterligare genom att fästa tankegångar på pränt, har jag svårt att se att det är klandervärt. Och den slutsatsen förändras inte för att de nedskrivna tankegångarna ges formen av domskäl i den ena eller andra riktningen.

Så långt finns det alltså inte anledning till kritik mot DD. Men sedan gjorde han ett stort misstag. Ett utkast av detta slag får under inga omständigheter hanteras så att det kan riskera att påverka övriga ledamöter inför huvudförhandlingen (jfr JO 1965 s. 43) eller annars komma på avvägar. Det misstag DD gjorde var att han sparade ett utkast till fällande domskäl i hovrättens målhanteringssystem vilket ledde till besvärliga konsekvenser. DD förtjänar därför kritik, inte för att han skrivit det dokument som saken gäller utan för sin efterföljande hantering av dokumentet.

Trycket och expedieringen

Det aktuella utkastet till dom fogades, efter vissa justeringar, till det tryck som en tid före huvudförhandlingen delades ut till de ledamöter som skulle delta i avgörandet. Trots att detta uppmärksammades av lagmannen på avdelningen vidtogs inte några åtgärder och utkastet expedierades senare även felaktigt till bl.a. tingsrätten och den offentliga försvararen.

Det är allvarligt att ett i det närmaste fullständigt utkast till fällande dom delas ut till rättens ledamöter inför en huvudförhandling eftersom man inte kan bortse från risken att ledamöterna (tre juristdomare och två nämndemän) medvetet eller omedvetet låter sig påverkas av bedömningen i skuldfrågan. Vidare borde de juristdomare som var indelade för förhandlingen ha agerat när de fick trycket även om de hade anledning att anta att huvudförhandlingen skulle ställas in.

Hovrättens underlåtenhet att agera möjliggjorde i sin tur den felaktiga expedieringen. Hovrätten förtjänar alltså kritik för sin hantering av utkastet till dom.

Under senare tid har det hos JO förekommit klagomål av liknande slag när det gäller de allmänna domstolarna (JO:s dnr 4857-2011 och 5426-2011). Problemen sammanhänger med hur domstolarna har använt verksamhetsstödet Vera och jag sänder därför ett exemplar av detta beslut till domstolsverket för kännedom.

Vad som i övrigt har framkommit ger inte anledning till någon åtgärd eller något uttalande från min sida.